

PLAN DE ORDENACIÓN DO LITORAL

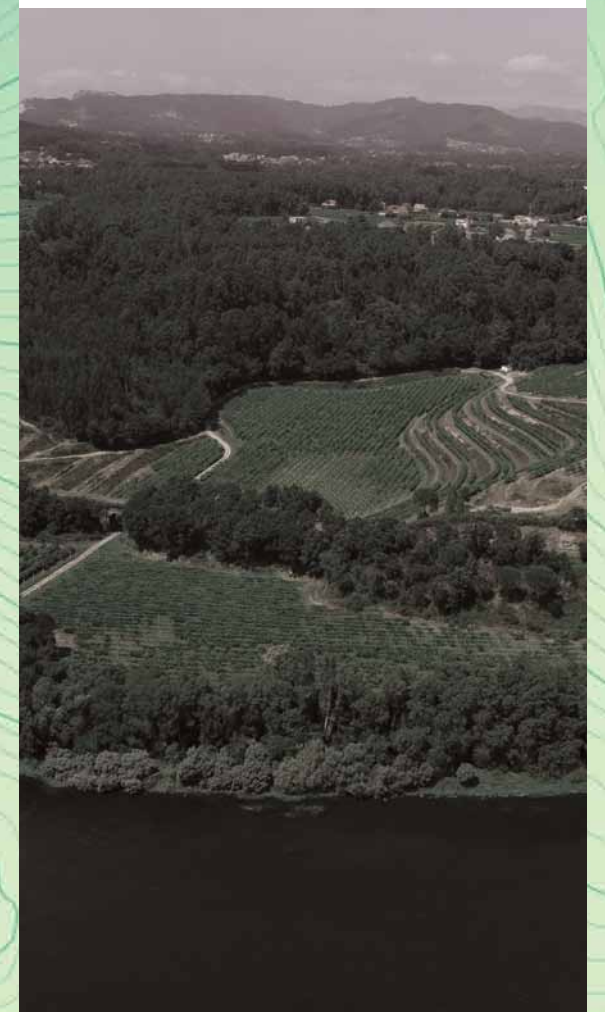

XUNTA
DE GALICIA

TÍTULO III

CAPÍTULO 2

As Paisaxes

1.	METODOLOXÍA.....	45
2.	COMARCAS COSTEIRAS.....	46
	2.1. Mariña Lucense.....	46
	2.2. Rías Altas	47
	2.3. O Golfo Ártabro	47
	2.4. Arco Bergantiñán	48
	2.5. Costa da Morte.....	48
	2.6. Rías Baixas	49
	2.7. Costa Sur	49
3.	SECTORES COSTEIROS	50
	3.1. Mariña Lucense.....	50
	3.2. Rías Altas	51
	3.3. Golfo Ártabro.....	52
	3.4. Arco Bergantiñán	52
	3.5. Costa da Morte.....	53
	3.6. Rías Baixas	54
	3.7. Costa Sur	55
4.	UNIDADES DE PAISAXE.....	56
	4.1. Tipos de paisaxe caracterizadas e cartografadas.....	58

1. METODOLOXÍA

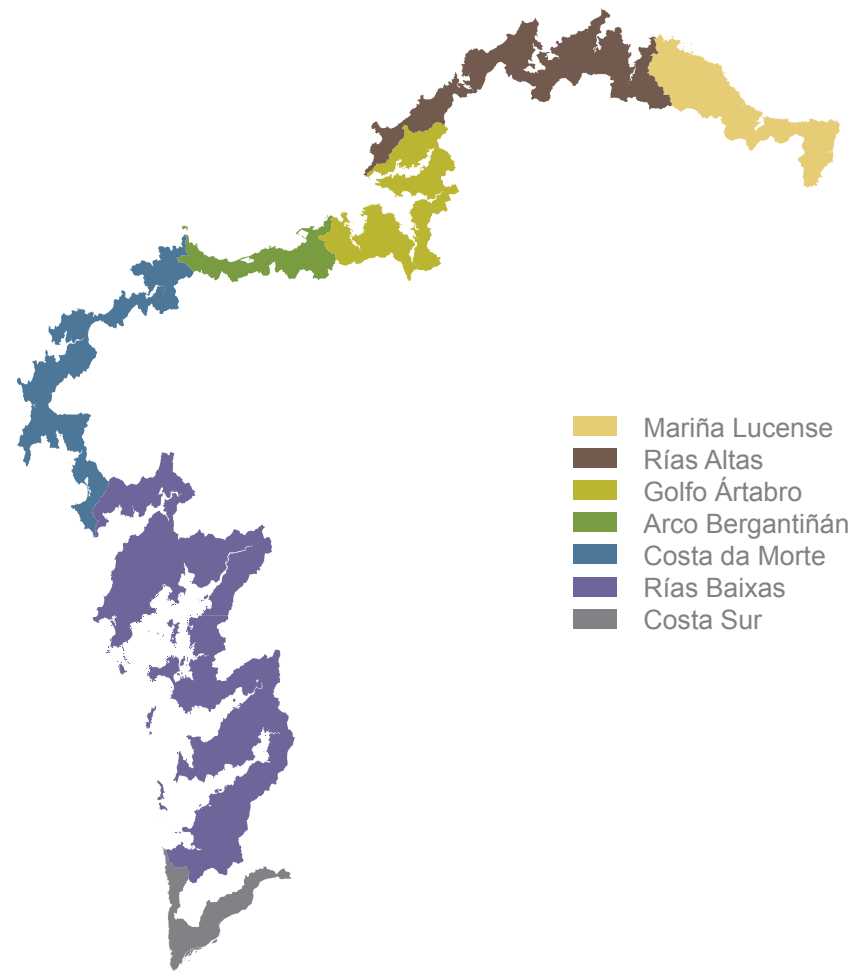
Á hora de iniciar os labores encamiñados á elaboración do POL fíxose necesario optar por unha metodoloxía concreta e ben fundamentada. Iso supuxo, en primeiro lugar, definir a escala de traballo á que se ían a analizar os diferentes espazos, o que levou a decidir de maneira diáfana o grao de detalle con que se levarían a cabo todos os estudos previos.

Había, polo menos, dúas opcións ben definidas. Unha, centrar a análise en grandes áreas; outra, ampliar o zoom e traballar a escala de detalle. No primeiro caso cumpriría utilizar escalas 1:100.000 ou 1:50.000, o que obrigaba a traballar desde unha óptica rexional; no segundo, o nivel de análise situaríase por debaixo do 1:10.000, o que permitiría realizar o traballo desde unha formulación ecoxeográfica, centrado en unidades de paisaxe. A primeira opción é válida á hora de planificar grandes áreas urbanas ou infraestruturas; a segunda faise necesaria se o que se pretende é ordenar o territorio convertendo á paisaxe no eixe da planificación. A análise a escala 1:100.000 ou 1:50.000 permite definir as grandes unidades do relevo, a rede fluvial ou os usos do solo, neste caso, diferenciando, como moito, áreas cultivadas, monte baixo ou monte arborado, pero non outros elementos claves nas paisaxes como o tipo de cultivo ou de ocupación vexetal, ou incluso a distribución dos diferentes elementos en cada paisaxe. Por iso optouse pola segunda opción debido a varias razóns que se expoñen a continuación:

- Porque a diversidade do litoral de Galicia é moi grande a todos os niveis: morfolóxico, litolóxico ou de ocupación do solo.
- Porque a paisaxe, entendida como entidade visual, perceptible e real, en tanto que é vista polo espectador, unicamente se pode estudar a escalas grandes, é dicir, escalas de detalle.
- Porque a análise de detalle, derivada do estudo a este tipo de escala, permite coñecer en profundidade todos os elementos que interactúan no territorio. Só deste xeito se pode analizar a ocupación dunha ladeira ou do fondo dunha val pondo en relación variables como pendente, orientación, tipo de solo, acción das augas, formacións vexetais, tipo de cultivo, rede de asentamentos etc.
- Porque este coñecemento facilitará no futuro a planificación a partir da premisa de considerar o territorio desde un punto de vista dinámico e non simplemente como un escenario estático sobre o que se levan a cabo actividades humanas.

Todo o anterior trouxo consigo unha maior carga de traballo e a necesidade de levar a cabo análises minuciosas das diferentes unidades de paisaxe definida. Iso supuxo realizar un protocolo de actuación a tres niveis:

- **Nivel 1:** Diferenciación de grandes sectores de costa representativa.
- **Nivel 2:** Individualización de sectores característicos dentro daquelas.
- **Nivel 3:** Caracterización, definición e cartografía das diferentes unidades de paisaxe presente en cada un dos sectores.

2. COMARCAS COSTEIRAS

No Nivel 1 individualizáronse sete grandes sectores, a saber:

Mariña Lucense
Rías Altas
Golfo Ártabro
Arco Bergantiñán
Costa da Morte
Rías Baixas
Costa Sur

Os seus límites veñen marcados por elementos singulares na paisaxe, fundamentalmente cabos ou puntas. En calquera caso cómpre advertir que toda limitación é subxectiva e discutible, pero totalmente necesaria para poder programar os traballos de investigación e ordenación territorial que require un plan como o de ordenación do litoral en Galicia.

III.2.02

San Miguel de Reinante o Arealonga de Reinante. Mariña Oriental.

2.1. MARIÑA LUCENSE

Dentro deste primeiro ámbito pódense diferenciar dous espazos distintos marcados polo relevo: o que se estende entre Ribadeo e Burela e o que se alonga desde este lugar ata a Ría de Viveiro. No primeiro domina unha ampla planicie costeira que aparece flanqueada cara ao sur por un conxunto de elevacións de certa altitude. No segundo, a existencia de bandas paralelas de rochas metamórficas orientadas de norte a sur, dá lugar a un relevo de vales e interfluvios que, na fachada litoral, orixinan numerosos entrantes e saíntes.

Comprende catro subsectores: Ría de Ribadeo, Mariña Oriental, Ría de Foz, Mariña Occidental. Alóngase desde a desembocadura do río Eo ata a Enseada de Coídos, no concello de Xove. A extensión do Ámbito Litoral é de 177 km², mentres que se engadimos o Ámbito Prelitoral, o valor aumenta ata os 409km².

III.2.03

Punta Chirlateira Oeste. Costa Norte de Ferrol.

III.2.04

Marismas de Betanzos. Ría de Ares e Betanzos.

2.2. RIAS ALTAS

Alórganse entre a Ría de Viveiro e a Ría de Ferrol. Neste tramo o bandeado litolóxico norte-sur condiciona o desenvolvemento dunha costa acantilada máis abrupta, na que se abren enseadas ou rías debido a procesos de disección diferencial, ou sexa ao diferente comportamento do rochedo ante a erosión e, como feito moi importante, á combinación litoloxía/rede de fracturación. A proximidade de unidades de relevo ao litoral determina a súa fisionomía.

Consta de sete divisións internas, sectores, que son os que seguen: Ría de Viveiro, Ría do Barqueiro, Costa de Bares e Picón, Ría de Ortigueira, A Capelada, Ría de Cedeira, Costa Norte de Ferrol. Esténdese desde a Enseada de Coído, no extremo nordeste exterior da Ría de Viveiro, ata o Cabo Prioriño Chico, é límite norte da Ría de Ferrol. A superficie que acada este gran sector é de 285km² para o Ámbito Litoral e 570km² se sumamos o Ámbito Prelitoral.

2.3. O GOLFO ÁRTABRO

Desde a Ría de Ferrol ata a da Coruña esténdese un conxunto de rías nas que se combinan as diferenzas litolóxicas cun sistema de fracturas, que segue, especialmente, o patrón definido polas direccións NO-SL NL-SO e N-S Trátase de rías pequenas que se enlazan co interior mediante un conxunto de vales fluviais polos que discorren: o río Grande de Xuvia, que desemboca na Ría de Ferrol; o Eume, que xunto ao Mandeo e ao Mendo, fano na de Ares e Betanzos, o primeiro no brazo de Ares e o resto no de Betanzos; e o Mero, que desemboca na Ría da Coruña.

Consta de tres sectores: Ría de Ferrol, Ría de Ares e Betanzos, e Ría da Coruña. Os límites que definen este espazo de grande cohesión territorial e intensa humanización veñen establecidos polo Cabo Prioriño Chico ao nordeste e polo Cabalo, na costa de San Pedro na Coruña ao sudoeste. A extensión é de 270km² no Ámbito Litoral e de 431km² se se suma o Prelitoral.

III.2.05

Costa de Malpica.

III.2.06

Santa Mariña. Costa de Traba e Vilán.

2.4. ARCO BERGANTIÑÁN

Trátase dun ámbito de costa aberta en forma de arco cara ao norte caracterizado pola horizontalidade das terras que se estenden cara ao interior e por ter unha fronte costeira no que se encadean amplos areais no medio de costas acantiladas.

Contén catro sectores internos, o máis occidental completamente insular, que se denominan, deste a oeste: Costa de Caión, Seo de Baldaio, Costa de Malpica e Illas Sisargas. Os lugares que actúan como límites ou extremos do gran sector son O Cabalo, na costa de San Pedro, A Coruña, ao leste e o Cabo Santo Adrián ao oeste. A extensión del Arco bergantiñán definido para o POL é de 85km² no espazo comprendido no Ámbito Litoral e de 193km² se engadimos o Prelitoral.

2.5. COSTA DA MORTE

Desde o Cabo Santo Adrián ata o Monte Louro esténdese unha costa variada, lixeiramente ondulada, na que se unen pequenas rías como a de Camariñas, con esteiros como o do Río Anllóns, e amplos areais como os de Carnota, Baldaio e Traba, flanqueados por tramos cantís que presentan unha gran diversidade de formas.

Trátase dunha costa nas que os granitos son as rochas dominantes e en cuxa construción tivo un papel determinante tanta a intensa alteración do rochedo como, moi especialmente, a evolución tectónica. Así aparecen amplos alvéolos de meteorización, como é o caso de Carnota, ou depresións, como a de Traba, ao lado de áreas erguidas, caso do treito que se alonga entre Laxe e Fisterra, en cuxo fronte se desenvolveu unha costa rochosa moi variada.

Esta comarca natural ten varios sectores internos que definen áreas de características diferenciadas, comprensible se observamos esa variedade física de formas e de ocupación do espazo: Costa de Santo Adrián a Roncudo, Ría de Corme e Laxe, Costas de Traba e Vilán, Ría de Camariñas, Costas de Touriñán e Fisterra, Seo de Corcubión, Costa do Pindo a Monte Louro. Os límites desta gran zona costeira son o Cabo de Santo Adrián ao norte e a Punta do Carreiro, en Monte Louro, ao sur. A extensión que acada é de 301km² no caso do Ámbito Litoral e de 501km² se se engade o espazo prelitoral.

Illas de Arousa e arquipiélago de Rúa e Os Guidoiros.

Cabo Silleiro. Costa Sur.

2.6. RÍAS BAIXAS

Ao sur de Monte Louro e ata o Cabo Silleiro, aparecen as Rías Baixas. Trátase de formas abertas, alongadas de sudoeste a nordeste, en íntima relación co patrón de fracturas xeradas a finais da oroxenia Hercínica, que se encontran cortadas por outras que presentan a dirección norte-sur, neste caso froito dos procesos de apertura do Atlántico.

A interrelación entre fracturación, litoloxía e dinámica xeotectónica deu lugar a un mosaico de bloques afundi-dos e erguidos que condicionan intensamente o perfil da costa. O seu deseño varía en relación á proximidade ou distancia dos bloques erguidos ou ao grao e intensidade da fracturación.

Ao ampliar a escala de análise obsérvanse con claridade diferenzas entre as distintas rías. As de Muros e Noia, Pontevedra e Vigo son alongadas e estreitas, mentres que a de Arousa é máis aberta e extensa.

Os sectores internos quedan ben definido polas diferentes rías, cos seus límites nítidos, aínda que a existencia de tramos exteriores nas mesmas abertos, expostos aos rigores oceánicos e que demostran tipos de ocupa-ción e usos humanos diferenciados, levou a engadir dúas divisións internas para separar os ambientes propios do interior de ría, dos sectores máis expostos e propios da costa aberta do litoral galego. Dividíronse así as Rías Baixas en: Ría de Muros e Noia, Costas do Son e Corrubedo, Ría de Arousa, Ría de Pontevedra, Ría de Aldán e Costa da Vela, Illas Atlánticas Exteriores, e Ría de Vigo. Os límites que enmarcan a unidade son a Punta do Carreiro en Muros, ao norte e o lugar de Carral (Cabo Silleiro), ao sur, no municipio de Baiona. Trátase da comarca natural máis extensa de Galicia. Acada os 822km² de extensión no Ámbito Litoral, que chegan aos 1526km² cando sumamos a parte Prelitoral.

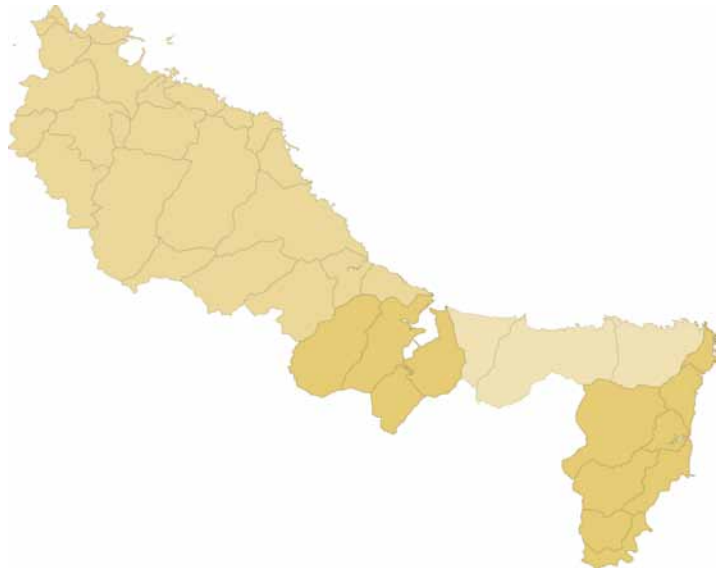
2.7. COSTA SUR

Ao sur de Baiona esténdese un tramo de litoral rectilíneo que se divide en dúas partes ben diferenciadas. A pri-meira alóngase, de norte a sur, a xeito de corredor estreito, entre o mar e as aliñacións de elevacións costeiras de Serra do Argallo e Serra da Groba. Trátase dun bo exemplo de costa tectónica aberta no contacto entre o mar, ao oeste, e un conxunto de bloques erguidos, cara ao leste e esténdese entre Cabo Silleiro e Punta de Santa Tegra. O segundo comprende a desembocadura e o curso inferior do Río Miño, desde Tui á punta de Santa Tegra, sendo unha costa de brañas e amplas chairas fluviais.

Contén así dous sectores internos: Cabo Silleiro-A Garda e Baixo Miño. Os límites localízanse en Carral (Cabo Silleiro), ao norte e Porto de Goián (para o Ámbito Litoral) ou o extremo oriental do municipio de Tui (para o Ámbito Prelitoral) ao sur. A extensión da Costa Sur suma 62km² na área Litoral e 191km² se sumamos tamén a superficie Prelitoral.

3. SECTORES COSTEIROS

Nivel 2. Individualizáronse os seguintes sectores:

III.2.09
Ría de Ribadeo.

III.2.10
Mariña Oriental.

3.1. MARIÑA LUCENSE

Ría de Ribadeo:	a desembocadura do Río Eo (Ámbito Litoral) ou o propio río Eo nas proximidades do núcleo de Vilafernando (Ámbito Prelitoral), ata a Illa Pancha, extremo noroeste da ría.
Mariña Oriental:	desde a Illa Pancha ata a Punta de Prados, límite nordeste da ría de Foz, no concello de Barreiros.
Ría de Foz:	desde a Punta de Prados ata a Punta dos Cairos.
Mariña Occidental:	desde a Punta dos Cairos, límite exterior noroeste da ría de Foz, ata a Enxada de Coído, no concello de Xove.

III.2.11
Ría de Foz.

III.2.12
Mariña Occidental.

III.2.13
Ría de Viveiro.

III.2.14
Ría do Barqueiro.

III.2.15
Costa de Bares e Picón.

III.2.16
Ría de Ortigueira.

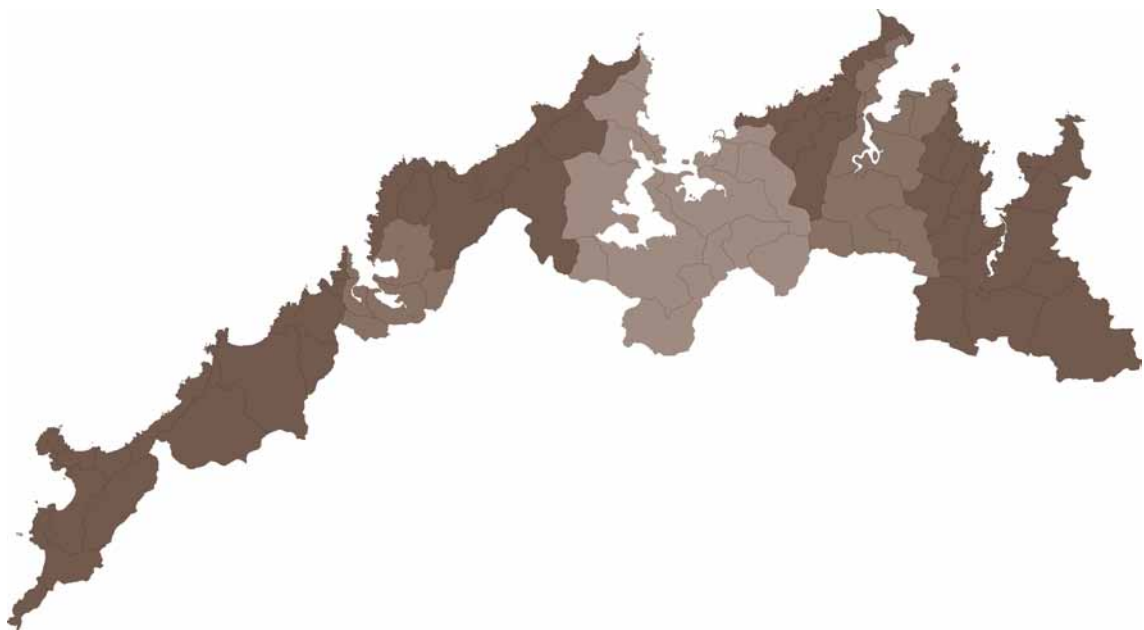
III.2.17
A Capelada.

III.2.18
Ría de Cedeira.

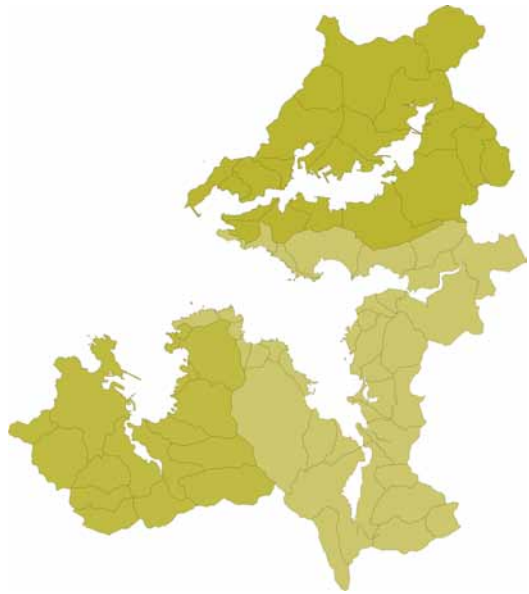

III.2.19
Costa Norte de Ferrol.

3.2. RÍAS ALTAS

Ría de Viveiro:	desde a Enseada do Coído ata a Punta da Ventosa, na costa exterior de Vicedo.
Ría do Barqueiro:	desde Punta da Ventosa ata Punta da Muller Mariña, nas proximidades do Porto de Bares, incluíndo a Illa Coelleira.
Costa de Bares e Picón:	desde Punta da Muller Mariña ata a punta existente no extremo norte da Praia de Mazorgán.
Ría de Ortigueira:	desde a punta norte da Praia de Mazorgán ata Punta dos Aguilóns, no cabo Ortegal.
A Capelada:	desde Punta dos Aguilóns ata o Castelo da Concepción, tras o espigón do porto de Cedeira.
Ría de Cedeira:	desde o Castelo de Concepción ata Punta Chirlateira.
Costa Norte de Ferrol:	que se estende desde Punta Chirlateira e o Cabo Prioriño Chico, no extremo norte da ría de Ferrol.

III.2.20
Ría de Ferrol.

III.2.21
Ría de Ares e Betanzos.

III.2.22
Ría de A Coruña.

3.3. GOLFO ÁRTABRO

Ría de Ferrol:	desde o Cabo Prioriño Chico ata a Enseada de Chanteiro.
Ría de Ares e Betanzos:	que se estende desde a Enseada de Chanteiro ata a Enseada de Canaval.
Ría da Coruña:	desde a Enseada de Canaval ao lugar do Cabalo, na costa de San Pedro, concello da Coruña.

III.2.23
Costa de Caión.

III.2.24
Seo de Baldaio.

III.2.25
Costa de Malpica.

III.2.26
Illas Sisargas.

3.4. ARCO BERGANTIÑÁN

Costa de Caión:	que se estende desde a zona costeira do Cabalo, en San Pedro de Visma ata A Pedra do Sal.
Seo de Baldaio:	se alóngase desde A Pedra do sal ata a Punta de Razo, en Carballo.
Costa de Malpica:	desde a Punta de Razo ata o Cabo Santo Adrián.
Illas Sisargas:	é un sector completamente insular que acolle as illas de Sisarga Grande, Malante e Sisarga Chica.

Costa de San Adrián a Roncudo.

Ría de Corme e Laxe.

Costas de Traba e Vilán.

Ría de Camariñas.

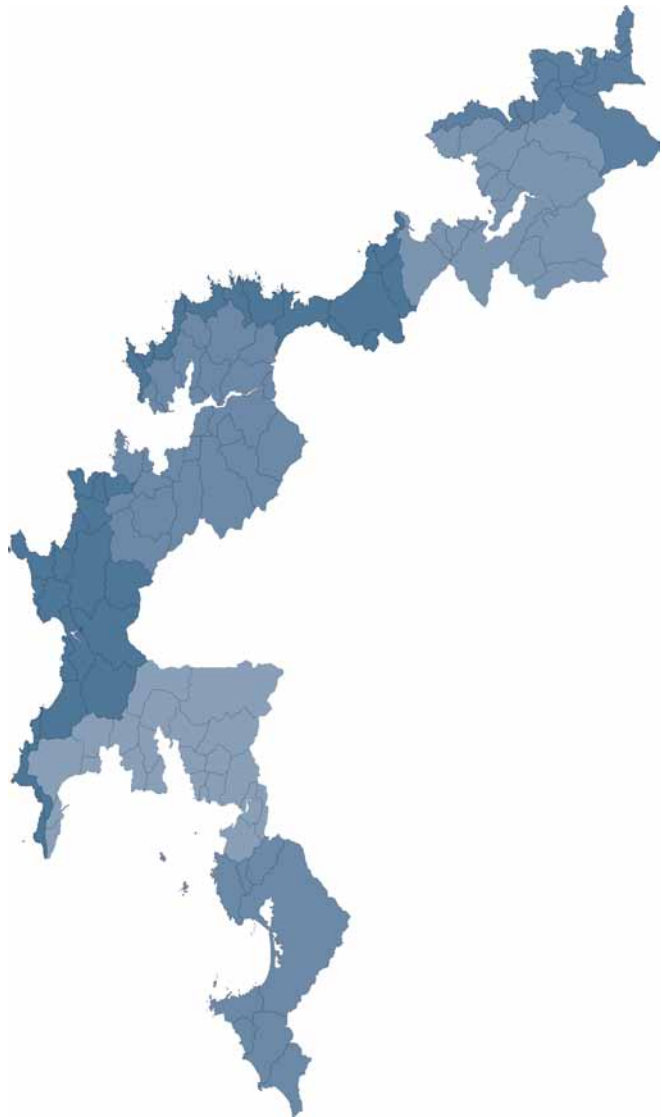
Costa de Touriñán e Fisterra.

Seo de Corcubión.

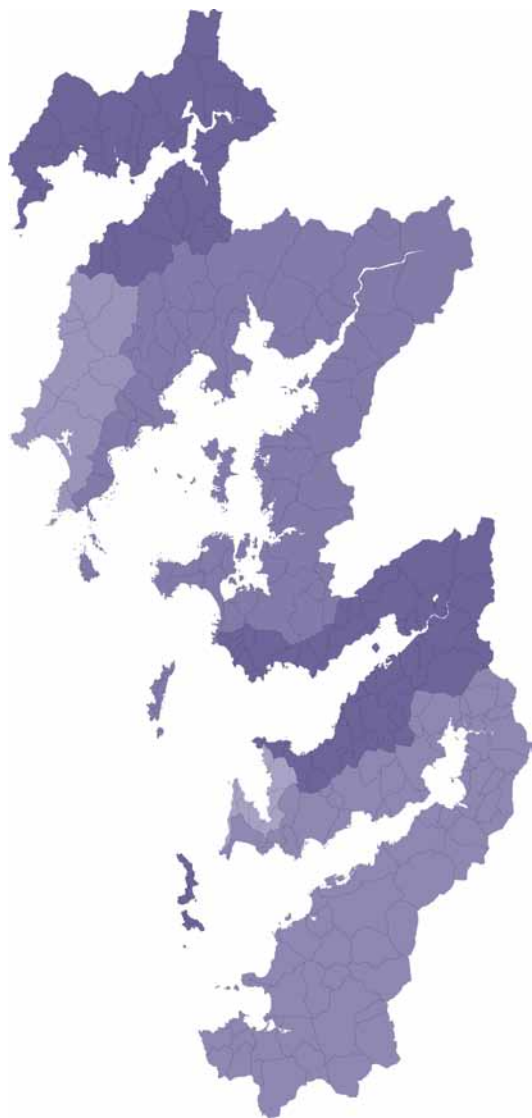

Costa do Pindo a Monte Louro.

3.5. COSTA DA MORTE

Costa de Santo Hadrián a Roncudo:	que vai desde o cabo Santo Hadrián ata Laxes de Nádegas, na zona do Roncudo.
Ría de Corme e Laxe:	desde Laxes de Nádegas, no Roncudo, ata Punta de Laxe.
Costas de Traba e Vilán:	alóngase desde a Punta de Laxe ata a Praia de Lago de Norte, no concello de Camariñas.
Ría de Camariñas:	esténdese na liña de costa desde a praia de Lago do Norte en Camariñas ata a praia de Area de Lourido en Muxía.
Costas de Touriñán e Fisterra:	desde a praia de Area de Lourido, na enseada do mesmo nome ata o cabo Fisterra.
Seo de Corcubión:	desde o Cabo Fisterra ata O Porto de Quilmas.
Costa do Pindo a Monte Louro:	desde O Porto de Quilmas ao norte ata a Punta do Carreiro, no saínte de Monte Louro ao sur.

3.6. RÍAS BAIXAS

Ría de Muros e Noia:	alóngase desde Punta do Carreiro en Louro ata Punta Enxida en Porto do Son.
Costas do Son e Corrubedo:	desde Punta Enxida ata Punta da Covasa, no concello de Ribeira.
Ría de Arousa:	que abarca desde a Punta da Covasa, no extremo ribeirense da ría, ata a Punta Estofallas na costa externa de Sanxenxo.
Ría de Pontevedra:	desde Punta Estofallas ata a cala de Acoradouro, no cabo Udra.
Ría de Aldán e Costa da Vela:	entre la cala de Acoradouro e a Punta Robaleira.
Illas Atlánticas Exteriores:	costa insular que se compón dos arquipélagos de Cíes, Ons e Sálvora.
Ría de Vigo:	desde a Punta Robaleira ata o lugar de Carral, no Cabo Silleiro.

Ría de Muros e Noia.

Costas do Son e Corrubedo.

Ría de Arousa.

Ría de Pontevedra.

Ría de Aldán e Costa da Vela.

Illas Atlánticas Exteriores.

Ría de Vigo.

Cabo Silleiro-A Guarda.

Baixo Miño.

3.7. COSTA SUR

Cabo Silleiro-A Guarda:	desde Carral, no cabo Silleiro e a Punta de Santa Tegra.
Baixo Miño:	que se estende entre a Punta de Santa Tegra e o Porto de Goián (para o Ámbito Litoral) ou o extremo oriental do concello de Tui (para o Ámbito Prelitoral).

4. UNIDADES DE PAISAXE

Nivel 3: Definíronse, cartografado e caracterizado 428 unidades de paisaxe litorais. Para iso elaborouse unha metodoloxía específica na que:

O perfil topográfico, a fisiografía da costa, ademais da natureza da fronte costeira, foron o principal elemento delimitador e caracterizador das unidades de paisaxe. Utilizáronse estes parámetros delimitadores debido a que son estes factores os que condicionaron primeiramente, na maioría dos casos, o asentamento do ser humano no medio e, por, conseguinte, o poboamento e a especialización socioeconómica posterior. Non é por outra razón que as grandes vías de comunicación trázanse, dentro do posible, polos lugares nos que as aptitudes xeotécnicas e as dificultades orográficas son menores; tampouco pode explicarse doutra maneira que as culturas pesqueiras, e mariñas comerciais e militares, fraguáronse especialmente naqueles lugares nos que existen potencialidades naturais para o establecemento de grandes portos e o asentamento de núcleos de poboación con garantías de desenvolvemento e supervivencia; e non é de estrañar que os mellores cultivos e as grandes áreas agropecuarias costeiras déanse en chairas litorais ou lugares de pouca pendente, sobre todo naquelas zonas resgardadas dos rigores climáticos costeiros, como en enseadas profundas e o interior das rías; e que dicir do cambio de importancia no sistema portuario galego en función do recheo de esteiros e do cambio no calado dos buques, como se deduce do cambio de roles entre os portos de Pontevedra e Marín, Viveiro-Celeiro, ou a perda de actividades noutros como Noia.

Así pois, o medio físico condiciona no desenvolvemento de actividades mariñas, o crecemento de núcleos de poboación do litoral, a accesibilidade dos diferentes puntos do territorio costeiro, ou o desenvolvemento portuario e, por todo iso, nas paisaxes resultantes nos diferentes sectores, subsectores e unidades.

Se ben é verdade que o desenvolvemento dos asentamentos, os cambios nos usos do solo e a aparición de novas infraestruturas e servizos confiren unha aparencia singular a cada unidade, tamén é certo que podemos agrupar tipoloxicamente estas unidades. Así estableceuse unha agrupación tipolóxica daquelas que eran semellantes desde o punto de vista deses factores de diferenciación inicial á que temos que engadir a posterior caracterización toponímica.

Na seguinte listaxe recóllense os 11 tipos distinguidos para o Ámbito Litoral e os 4 que serviron para delimitar o Ámbito Prelitoral:

Ámbito Litoral

- A1_Mega cantís
- A2_Grandes cantís convexos
- A3_Vertentes acantiladas
- A4_Meso cantís con parede de forte inclinación
- B1_Vertentes de pendente moderada
- B2_Vertentes mixtas de perfil composto
- B3_Frontes mixtos con cantís de teito plano
- B4_Paisaxes aplanadas mixtos
- C1_Costa dos grandes complexos sedimentarios
- C2_Complexos sedimentarios arrimados
- D1_Paisaxes de esteiro
- D2_Costa baixa de brañas e chairas intermareais

Ámbito Prelitoral

- E1_Vales principais sen encaixamento acusado
- E2_Canóns fluviais ou vales encaixados
- E3_Cabeceiras fluviais: partes altas das cuncas
- E4_Chairas prelitorais tectónico-litolóxicas

Para unha mellor comprensión da clasificación realizada ademais de para poder establecer plans de actuación xeral a escalas menores, posteriormente sintetizáronse tipos establecendo grupos de paisaxes en función das súas compoñentes visuais máis significativas.

Vista panorámica de As Illas Cíes desde Punta Couso.

Son os que seguen a continuación:

Ámbito Litoral:

- A_Paisaxes cantís rochosas
- B_Paisaxes mixtas
- C_Paisaxes sedimentarias
- D_Paisaxes de fondo de ría

Ámbito Prelitoral

- E_Paisaxes prelitorais

Para obter un resultado que recollese o mosaico visual resultante do asentamento do ser humano sobre o soporte físico terrestre, engadíronse as escenas que se repetían segundo os diferentes tipos de ocupación.

As escenas que se entenderon como fundamentais para, por un lado, recoñecer as diferentes realidades costeiras e, por outro, non complicar en exceso a clasificación, foron:

- (U) Urbana
- (P/R) Periurbana/Rururbana
- (A) Agraria
- (F/N) Forestal/Natural

Por último, co obxectivo de coñecer non só o perceptivo senón tamén o funcional ou dinámico, analizáronse os factores explicativos dos usos ou tipos de actividades dominantes e do grao de ocupación humana. Estes factores explican a existencia de diferentes subtipos texturais cuxa análise merecerá un estudo máis profundo.

A metodoloxía permitiu, pois, combinar o descritivo e o explicativo, o analítico e o sintético, posibilitando diferenciar cada escena existente no litoral. Por exemplo, a mesma unidade de paisaxe denominada B2 _Vertentes mixtas acantiladas de perfil composto, que se caracteriza por presentar na súa fachada marítima, sectores de costa rochosa de perfil composto e irregular cunha parede basal microacantilada ou cunha plataforma rochosa irregular e de escasa pendente (incluso con pequenos depósitos areosos e praias de cantos ata de talla hectométrica); unha planicie costeira estreita; e unha ladeira de pendente elevada cara ao interior, pode presentar dúas texturas diferentes ou, se se quere, escenas distintas:

COMPOSICIÓNS	TIPOS
ESCENAS	Trátase da síntese de escenas paisaxísticas derivadas da ocupación humana do medio físico. A selección responde á necesidade de non aumentar o número de tipos paisaxísticos.
URBANA (U)	Ocupación humana de alta densidade, cidades ou vilas, áreas industriais de usos turísticos de alta densidade.
PERIURBANA / RURURBANA (P), (inclúense aquelas densidades construtivas elevadas derivadas da actividade turística fundamentada no modelo sol e praia).	Ocupación humana densa, con vilas de pequeno tamaño ou hábitat en nebulosa, ademais dun mosaico agrario fundamentado en hortas e cultivos propios do mercado urbano próximo.
AGRARIA (A)	Usos de especialización agraria, agrícola ou gandeira, ou de aptitude mixta. Hábitat a base de aldeas de orientación tradicional agropecuaria, máis ou menos conservado. A aparición de manchas de tipo forestal é bastante frecuente pero non modifica a orientación agraria dos elementos paisaxísticos.
FORESTAL/NATURAL (F/N)	Usos silvícolas con amplas áreas con cuberta de matogueira ou arboredo, ou en espazos naturais pouco transformados polo ser humano. A matriz paisaxística é, xa que logo, de matogueira ou monte arboredo.

4.1. TIPOS DE PAISAXE CARACTERIZADAS E CARTOGRAFADAS

4.1.1. CLASIFICACIÓN DE PAISAXES COSTEIRAS BAIXO CRITERIO FISIAGRÁFICO / XEOMORFOLÓGICO

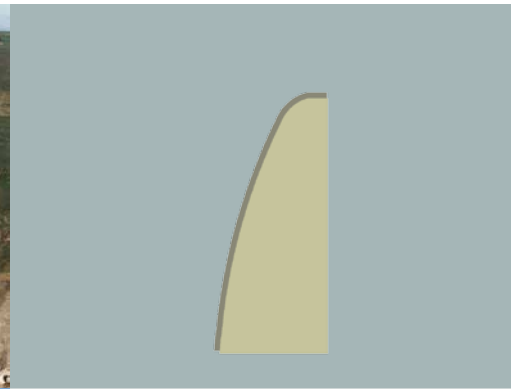
A. PAISAXES ACANTILADAS ROCHOSAS

A.1. MEGA CANTÍS.

Mega cantís e grandes cantís con:

- Escarpa de potencia hectométrica e perfil abrupto
- Superan os 250m de potencia
- Pendente da vertente costeira tendente á verticalidade
- Materiais metamórficos, básicos e ultramáficos

Escenas posibles: F (A)

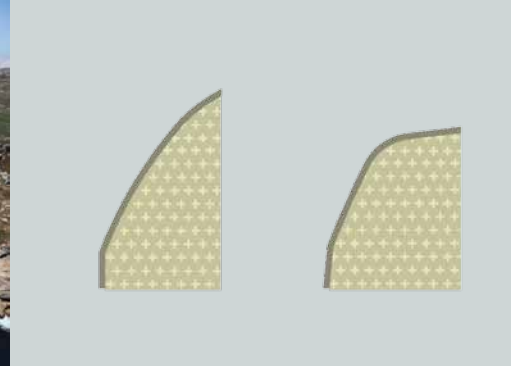

A.2. GRANDES CANTÍS CONVEXOS.

Cantís grandes e medianos, con:

- Potencia superior a 100m
- Perfil convexo e pendente elevada
- Materiais ígneos

Escenas posibles: F (A)

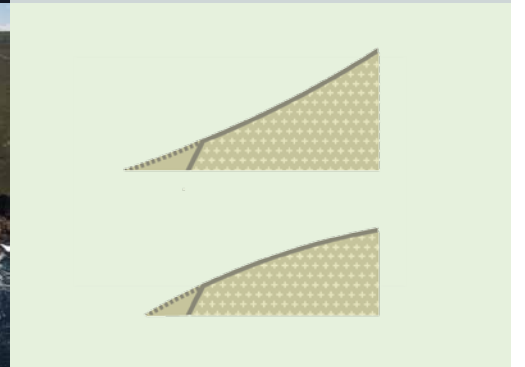

A.3. VERTENTES ACANTILADAS.

Cantís de potencias medias variables, con:

- Perfil regular
- Pendente forte ou moderada
- Materiais ígneos

Escenas posibles: F, A

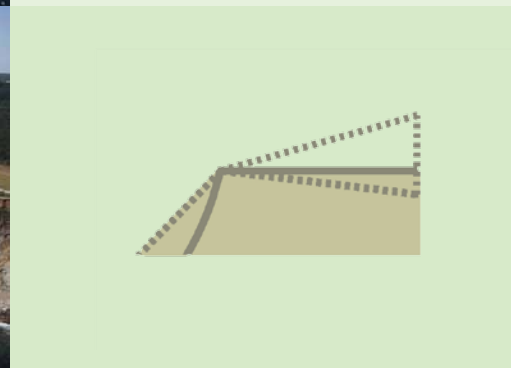

A.4. MESO CANTÍS CON PAREDE DE FORTE INCLINACIÓN.

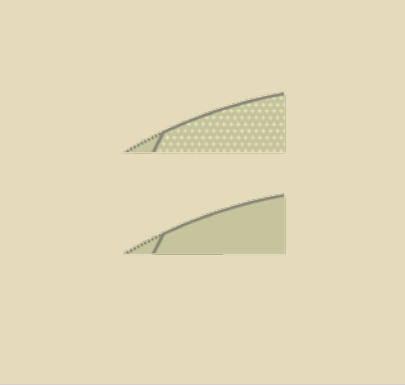
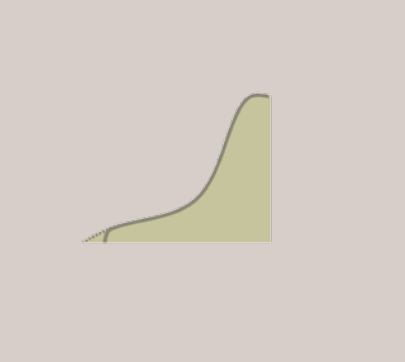
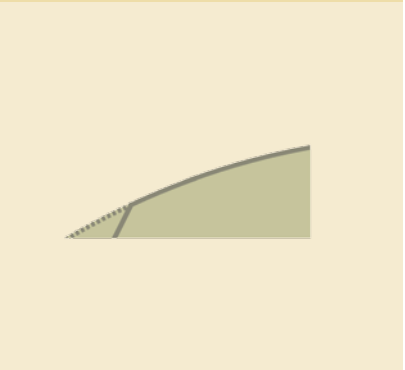
Cantís cun perfil contrastado composto por:

- Escarpa basal potente tendente á verticalidade
- Teito aplanado en pendente moderada ou basculado
- Litoloxía metamórfica

Escenas posibles: A, (F, U, P)

B. PAISAXES MIXTAS: combinación de cantís e depósitos sedimentarios anexos

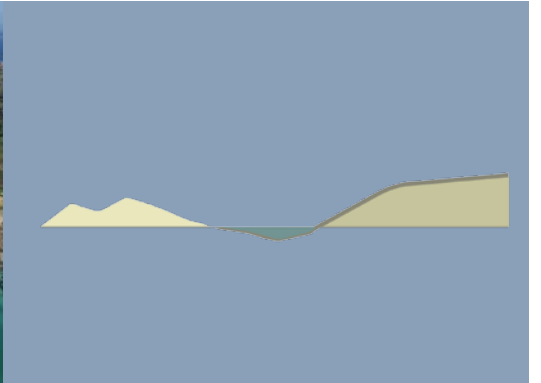
B.1. VERTENTES DE PENDENTE MODERADA Sectores de vertentes con: • Cantís de potencias medias ou baixas, ou plataforma rochosa irregular e con pendente moderada. • Vertentes costeiras de perfil regular e pendente moderada • Litoloxía variable Escenas posibles: A, P, U			
B.2. VERTENTES MIXTAS DE PERFIL COMPOSTO Sectores de costa rochosa de perfil composto e irregular con: • Parede basal microacantilada ou plataforma rochosa irregular e de escasa pendente • Chaira costeira de ancho hectométrico • Vertente de pendente elevada Escenas: F, A (U)			
B.3. FRONTES MIXTOS CON CANTÍS DE TEITO PLANO. Sectores de costa acantilada, compostos por: • Escarpa basal de talle variable e tendente á verticalidade • Teito aplanado ou en pendente moderada con chaira de notables dimensións. • -A presenza de formacións sedimentarias anexas diferénciao do tipo A4 Escenas posibles: F, A, U			
B.4. PAISAXES APLANADAS MIXTAS • -Costa baixa microacantilada • -Chaira costeira irregular, ondulada, de importante desenvolvemento continental • -Litoloxía ígnea, con fondo escénico de macizos graníticos Escenas posibles: F, A, P			

C. PAISAXES SEDIMENTARIAS

C.1. COSTA DOS GRANDES COMPLEXOS SEDIMENTARIOS.

- Sectores de costa sedimentaria con cordóns litorais complexos asociados a áreas húmidas ou lagoais (en baías)
- Perfís irregulares e ondulados.
- Sucédense: praia, cordón dunar, lagoa costeira / depresión hidromorfa, val ou anfiteatro de pendente suave ou moderada e serras litorais como cerramento escénico

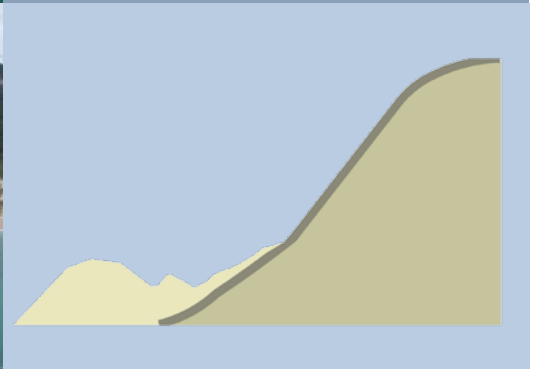
Escenas: A

C.2 COMPLEXOS SEDIMENTARIOS ADOSADOS.

- Sectores de costa sedimentaria con cordóns litorais sinxelos arrimados a vertentes
- Frecuentemente en enseadas, calas e costa aberta
- Perfil composto, irregular, formado por chairas costeiras sedimentarias estreitas e vertentes con pendente notable

Escenas: F

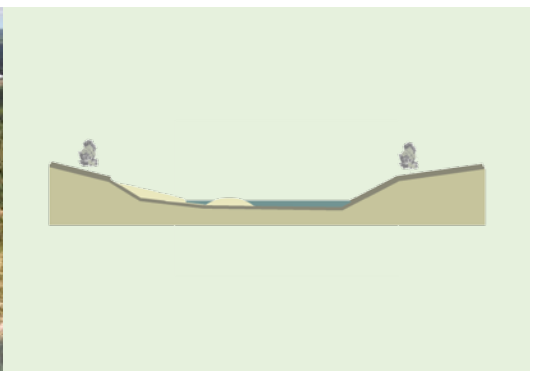

D. PAISAXES DE FONDO DE RÍA

D.1. PAISAXES DE ESTEIRO

- Áreas fluvio-marinas afectadas pola marea, con treito fluvial ensanchado en que dominan os sedimentos finos
- Adoitan estar confinados por frechas, barras ou bancos areeiros
- Habituais nos fondos das rías, nalgúns casos o contacto co prelitoral realízase mediante relevos suaves e noutros por elevacións de pendente elevada

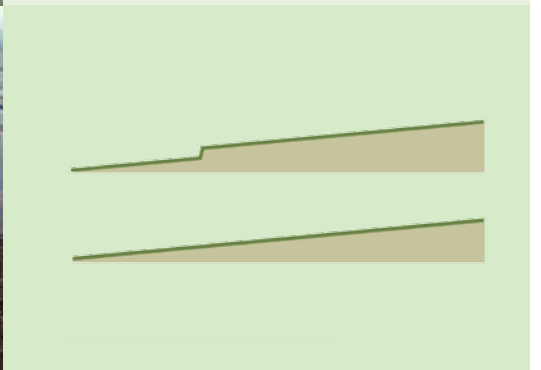
Escenas: A, P, U (F)

D.2. COSTA BAIXA DE BRAÑAS E CHAIRAS INTERMAREAIS

- Sectores de costa sedimentaria en esteiros con brañas ou chairas mareais areeiras e/ou enlamadas, non pertencentes ao fondo dun esteiro
- Perfil intermareal moi regular e tendido que dá paso a un cantil sobre o que se desenvolve unha vertente costeira de pendente variable

Escenas: A, P

4.1.2. CLASIFICACIÓN DE PAISAXES PRELITORAIS BAIXO CRITERIO FISIOGRAFICO / XEOMORFOLÓXICO

E. PAISAXES PRELITORAIS

E.1. VALES PRINCIPAIS SEN ENCAIXAMENTO ACUSADO

- Perfil en U máis ou menos aberta con relevos suaves
- Vales de ríos principais e de certo tamaño
- Vales non encaixados na maior parte do seu tramo fluvial inferior
- Usos fundamentalmente agrarios con manchas forestais, especialmente nas ladeiras e cimas
- Dens ocupación; núcleos en zonas elevadas de fondo de val ou no contacto coas ladeiras

Escenas posibles: U, P, A, F

E.2. CAÑÓNS FLUVIAIS OU VALES ENCAIXADOS

- Perfil en V ou en U pechada
- Vales dos ríos principais e de certo tamaño, fortemente encaixados ou en canón fluvial
- Usos fundamentalmente forestais no encaixamento; actividades agropecuarias e núcleos de poboación en recheos e nas planicies superiores

Escenas posibles: F, A

E.3. CABECEIRAS FLUVIAIS: PARTES ALTAS DAS CUNCAS

- Perfil dentado
- Vales altos e cabeceiras do río principal e dos seus regatos tributarios
- Usos forestais; pequenas aldeas con usos pecuarios en superficies de aplanamento

Escenas posibles: F, (A)

E.4. CHAIRAS PRELITORAIS TECTÓNICO-LITOLÓXICAS

- Perfil de fondo amplo e plano en contacto brusco con bloques elevados laterais
- Rede fluvial de pequenos leitos que só degradan superficialmente a chaira
- Escenas moi humanizadas con usos urbanos, periurbanos, industriais e agropecuarios intensivos; usos forestais dominantes nas elevacións encaixantes; hábitat desordenado

Escenas posibles: U, P, A, F

